

Nr 270.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela förbud mot tillverkning av brännvin av sockerbetor under tillverkningsåret 1933/1934; given Stockholms slott den 9 juni 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 juni 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

I en den 20 maj 1933 dagtecknad skrivelse ha 1933 års motorbränslesakkunniga, vilka jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 februari 1933 tillkallats för att inom finansdepartementet biträda med utredning av frågan om tillverkningen och avsättningen av inhemsk sprit till motorbränsle, om kontroll över importen av motorbränsle samt om tillverkningen av till förtäring avsett brännvin ävensom andra därmed sammanhängande spörsmål,¹ gjort framställning om tillfälligt förbud mot till-

¹ Jfr riksdagens skrivelser nr 355 och 362 år 1932. De sakkunniga äro generallulldirektören Nils Wohlin, tillika ordförande, t. f. byråchefen i kontrollstyrelsen Sven Almgren, kommerserådet Axel F. Enström, direktören Erik Kempe och grosshandlaren Sten Stendahl.

verkning av brännvin av sockerbeter. Jag anhåller nu att få upptaga denna fråga till behandling.

Rörande *lantbruksbränneriernas nuvarande avsättningsmöjligheter* ha de sakkunniga i skrivelse anført:

Lantbruksbrännerierna i riket särskildes med hänsyn till de olika råämnen, som användes vid tillverkningen, i potatisbrännerier, betbrännerier och melassbrännerier. Potatisbrännerierna vore 103 till antalet, under det att av såväl betbrännerier som melassbrännerier antalet vore 3. Tillverkningen av brännvin i de olika slagen av brännerier uttryckt i liter av normalstyrka (50 procent), hade under senare år utgjort:

Tillverkningsår ¹	Potatisbrännvin liter	Betbrännvin liter	Melassbrännvin liter	Summa liter
1926/1927	21,191,844	842,483	1,014,072	23,048,399
1927/1928	18,382,838	700,680	881,889	19,965,407
1928/1929	22,034,211	918,619	703,547	23,656,377
1929/1930	22,107,903	894,772	1,050,034	24,052,709
1930/1931	22,094,742	894,790	1,054,631	24,044,163
1931/1932	18,399,212	745,104	879,182	20,023,498
1932/1933	22,236,680	819,596	966,522	24,022,798

Med nuvarande anordning av brännerihanteringen vunne det vid lantbruksbrännerierna tillverkade brännvinet avsättning allenast för försäljning till Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen, vid vars reningsverk det huvudsakligen bereddtes till förtäringssprit. Ovan angivna tillverkningskvantiteter motsvarade sålunda vad nämnda bolag genom avtal med Sveriges Bränneriidkareförening, av vilken samtliga tillverkare vid lantbruksbrännerierna vore medlemmar, årligen upphandlat för tillgodoseende av sitt behov av råbrännvin. Fördelningen av upphandlad brännvinskvantitet mellan de olika brännerierna följde av det kvotsystem, som vore gällande för medlemmarna av bränneriidkareföreningen och som vore normerande för de olika bränneriernas storleksordning inbördes.

Enligt vad som uppgivits kunde Vin- & Spritcentralens inköp av råbrännvin för tillverkningsåret 1932/1933 ha begränsats till 20 miljoner liter, därest bolaget haft att taga hänsyn allenast till det föreliggande inköpsbehovet. Till följd av den synnerligen rikliga potatisskörd, som 1932 års odling lämnat, hade bolaget det oaktat föranletts att vid sagda års upphandling öka sitt inköp av lantbruksbrännvin till 22 miljoner liter. Överskottet av fabrikspotatis i potatisodlingsdistrikten hade emellertid enligt till Kungl. Maj:t senare under hösten 1932 inkomna framställningar visat sig vara så betydande, att åtgärder kraftigt hade påkallats för ytterligare avverkning av potatis för bränneriändamål. Efter förhandlingar inom finansdepartementet med Vin- & Spritcentralen samt Svenska Jästfabriksaktiebolaget hade förstnämnda bolag åtagit sig att under tillverkningsåret 1932/1933 inköpa ytterligare 2 miljoner liter potatisbrännvin. Jästindustrin å sin sida hade förklarat sig villig att åt Vin- & Spritcentralen, vars cisternutrymme hotat att bliva otillräckligt, lagra intill en miljon liter jästbrännvin samt förbundit sig att på närmare angivet sätt

¹ Enligt 5 § i förordningen den 11 juni 1926 angående tillverkning och beskattning av brännvin räknas tillverkningsåret från kl. 12 på dagen första helgfria dag i oktober månad till samma timme första helgfria dag nästföljande oktober månad.

inskränka sin brännvinstillverkning med en miljon liter eller ock i sina stärkelsefabriker förbruka häremot svarande kvantitet potatis.

De opåräknat stora inköpen av brännvin från lantbruksbrännerierna, tillhoppa 24 miljoner liter, som Vin- & Spritcentralen under år 1933 sålunda föranletts att verkställa, måste otvivelaktigt komma att medföra betydande inskränkningar i sagda bränneriers leveranser under tillverkningsåret 1933/1934. I denna riktning verkade självfallet även nedgången i spritdryckskonsumtionen, vilken nedgång enligt från kontrollstyrelsen inhämtad upplysning kunde beräknas till cirka 20 procent av 1931 års konsumtion. Enligt en under hand från Vin- & Spritcentralen tidigare lämnad uppgift kunde bolagets brännvinsinköp nästa kampanj från lantbruksbrännerierna, såvida icke särskilda åtgärder bleve vidtagna, näppeligen väntas uppgå till 15 miljoner liter, vilket skulle bliva åtminstone 9 miljoner liter mindre än innevarande tillverkningsårs brännvinsinköp.

I skrivelsen har härefter anförts, att de sakkunniga, vilka icke bleve i stånd att avgiva sin utredning förrän under senare delen av år 1933, uppmärksammat det svåra läge, i vilket potatisodlarna i bränneridistriktet kunde komma vid en inskränkning i brännvinstillverkningen av den omfattning, som förut antytts, samt att de sakkunniga ansett sig icke kunna underlåta att undersöka olika utvägar för beredande av ökad avsättning av potatis för bränneriändamål. Ett resultat härav hade redan framkommit därutinnan, att jästindustrin efter förhandlingar inför de sakkunniga utfäst sig att minska tillverkningen av jästbrännvin under tillverkningsåret 1933/1934 till en kvantitet, motsvarande högst 35 liter brännvin per 100 kilogram pressad jäst, eller med nuvarande jästtillverkning cirka 3.2 miljoner liter, under det att brännvinstillverkningsförordningen medgäve ett maximiutbyte av 60 liter brännvin per 100 kilogram pressad jäst.

De sakkunniga ha härefter lämnat en redogörelse för *tidigare förslag om förbud mot användande av sockerbetor och melass för brännvinstillverkning* och härutinnan anført bland annat:

Det förslag till förordning angående provisorisk reglering av tillverkning av brännvin m. m., som de år 1919 tillkallade sulfitspritsakkunniga framlagt i sitt betänkaude den 6 februari 1920, hade innefattat direkt förbud mot tillverkning av betbrännvin och melassbrännvin. Enär sulfitspritsakkunnigas förslag i sin helhet av statsmakterna avvisats, hade därmed även frågan om förbud mot tillverkning av bet- och melassbrännvin förfallit. Förslag härom hade emellertid på nytt framförts av kontrollstyrelsen i den utredning angående revision av brännvinstillverkningsförordningen, som styrelsen på uppdrag av Kungl. Maj:t avgivit i skrivelse den 19 december 1922. Beträffande användningen av betor såsom inmäskningsmaterial hade styrelsen då framhållit, att lantbrukets normala upprätthållande i de trakter, där betor odlades för bränneriändamål, icke krävde, att särskilt sådan odling bedreves. Enligt vad som för styrelsen uppgivits, vore jordmanen i dessa trakter av allra bästa beskaffenhet och kunde räknas bland de bördigaste i hela landet. Något större hinder borde icke heller föreligga för att de betor, som odlades för bränneriändamål, frandeles erhölle avsättning i sockerindustrin. Det verkliga skälet för den alltjämt fortsatta od-

lingen av betor för bränneriändamål vore, att åtminstone med de brännvinspris, som hittills erhållits, det varit mera lönande att använda betorna för brännvinstillverkning än att sälja dem till sockerbolagen.

Beträffande frågan huruvida och i vad mån ersättning borde utgå till de bet- och melassbrännerier, som komme att nedläggas som följd av det föreslagna förbudet, hade kontrollstyrelsen i skrivelsen den 19 december 1922 framhållit, bland annat, att varken bet- eller melassbrännerierna kunde antagas komma till användning för annan tillåten brännvinstillverkning, enär de dels vore belägna i trakter, där tillgång saknades på potatis för bränneriändamål, dels vore inrättade med specialapparater för avverkningen av betor och melass. Därest ersättning till ifrågavarande brännerier ansåges böra äga rum, borde den icke lämnas för annat än den värdeminskning, som byggnader och redskap eventuellt kunde undergå. Det kunde emellertid enligt styrelsens mening ifrågasättas, huruvida överhuvudtaget ersättning borde utgå av statsmedel. Då den väsentliga fördelen av förbudet komme potatisbrännerierna till del, enär dessa finge tillverka mera brännvin, syntes det vara naturligt, att dessa brännerier löste den ersättningsfråga, som uppkomme genom det ifrågasatta förbudet. Det låge närmast till hands, att bränneriidkareföreningen övertog de bet- och melassbrännerier, som finge nedläggas.

På grund av uppkommande nya frågor å brännvinstillverkningens område hade Kungl. Maj:t sedermera uppdragit åt kontrollstyrelsen att taga förslaget under förnyad omprövning. Beträffande det föreslagna förbudet mot tillverkning av bet- och melassbrännvin hade styrelsen i sitt den 20 november 1925 på grund av nämnda uppdrag avgivna utlåtande konstaterat, att överenskommelse om sagda bränneriers övertagande av bränneriidkareföreningen icke kunnat ernås. Styrelsen hade därför icke funnit sig föranlåten att i sitt nya förslag upptaga dylikt förbud. Härtill hade medverkat väsentligen den av styrelsen hävdade synpunkten, att en rationell prissättning skulle utgöra det huvudsakliga regulativet för avsättningen av de olika slagen av brännvin samt att några genom författningsbestämmelser vidtagna inskränkningar i olika bränneriers rätt att tillverka brännvin icke skulle erfordras i vidare mån än beträffande jästbrännerierna. I enlighet med vad kontrollstyrelsen sålunda föreslagit, hade 1926 års brännvinstillverkningsförordning icke kommit att innehålla förbud mot bränning av betor eller melass.

I bevillningsutskottets utlåtande nr 50 år 1932, vilket innehölle riktlinjerna för vissa delar av den 1933 års motorbränslesakkunniga anförtrödda utredningen, hade utskottet i fråga om förbud mot tillverkningen i bet- och melassbrännerier anför, att då bet- och melassbrännvin icke syntes i kvalitativt hänseende kunna mäta sig med potatisbrännvin, samt de särskilda skäl, som åberopats för att stödja odlingen av fabrikspotatis, icke med samma styrka gällde beträffande betodlingen, borde vid utredningen frågan om förbud mot användningen av dessa råämnen i lantbruksbrännerierna övervägas.

Såsom *motivering för de sakkunnigas eget förslag* har i skrivelsen anförts:

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har huvudmotivet för det väckta förslaget om nedläggande av bet- och melassbrännerierna varit, att tillverkningen av lantbruksbrännvin borde förbehållas de brännerier, som använda potatis såsom inmäskningsmaterial. Härigenom

bleve sagda tillverkning till verkligt gagn för jordbrnkarna i de trakter, där jordmänen företrädesvis lämpar sig för potatisodling. I nuvarande läge, då en betydande minskning i avsättningen av fabrikspotatis för bränneriändamål är av förut angivna skäl att emotse beträffande 1933 års skörd och den rådande jordbrukskrisen därigenom skulle för dessa trakter bliva än mera kännbar, framträder nyssnämnda skäl med ökad styrka. Ehuru de sakkunniga ännu icke tagit ståndpunkt till de olika frågor rörande brännvinstillverkningen, som ingå i deras uppdrag, hava de likväl vidtagit en undersökning rörande möjligheterna att under instundande kampanj genom inställande av tillverkningen av bet- och melassbrännvin åstadkomma en ökad avverkning av potatis för bränneriändamål, vilket vore ägnat i sin mån att underlätta situationen för potatisodlarna. I syfte att eventuellt redan nu kunna definitivt ordna denna fråga beträffande betbrännerierna hava de sakkunniga förhandlat med en representant för sagda brännerier i avsikt att ernå en inlösning av desamma. De yrkanden på ersättning, som därvid framkommo, visade sig emellertid gälla så avsevärda belopp, att de sakkunniga för närvarande nödgats uppgiva denna utväg. Då situationen enligt de sakkunnigas mening kräver ett ingripande från statsmakternas sida, hava de sakkunniga velat såsom en provisorisk anordning föreslå utfärdande av förbud mot tillverkning av brännvin av sockerbetor under tillverkningsåret 1 oktober 1933—1 oktober 1934. Anlitandet av denna utväg skulle visserligen innebära, att tillverkarna i betbrännerierna finge avstå från sin tillverkningsrätt under den tid, förbudet varar, men med tanke på de avsevärda fördelar, dessa tillverkare under en lång följd av år åtnjutit genom ett måhända alltför högt pris å det tillverkade brännvinet, torde enligt de sakkunnigas mening några vägande invändningar icke kunna framställas mot den föreslagna åtgärden. Det kan i detta sammanhang förtjäna framhållas, att priset å de sockerbetor, som avverkades i betbrännerierna tillverkningsåren 1930/1931 och 1931/1932, enligt den officiella statistiken i medeltal utgjorde 3 kronor 87 öre respektive 3 kronor 76 öre per deciton enligt av tillverkarna själva härom lämnade uppgifter, under det att det under statens medverkan garanterade priset för sockerbetor för leverans till sockerfabrik motsvarande kampanjer var 2 kronor 67 öre respektive 2 kronor 31 öre per deciton, inberäknat sockerhalt. En betbrännvinstillverkare, som i sin bokföring icke plägat redovisa vinst å sin brännerirörelse, har i stället beträffande ett av de senare tillverkningsåren kunnat gottgöra sig ett betpris av icke mindre än 5 kronor per deciton.

De tre brännerier, som förbudet skulle komma att gälla, äro Gårdstunga-Nygårds, Vellinge och Dalby brännerier, samtliga i Malmöhus län. Den sammanlagda mängden sockerbetor, som levereras till dessa brännerier, har vid normal omfattning av lantbruksbrännvinstillverkningen plägat utgöra cirka 4,500 ton, vilken kvantitet avverkas under en kampanj av cirka 5 veckor. För nästa kampanj skulle med den begränsning i tillverkningen, som är att vänta, betavverkningen knappast komma att avse större kvantitet än cirka 3,000 ton, motsvarande en betareal av cirka 100 hektar. På framställning av de sakkunniga har Svenska sockerfabriksaktiebolaget förklarar sig villigt att på de villkor, som gälla för betodlare vid leverans till sockerfabrik, övertaga sockerbetor, som innevarande är odlas för användning till brännvinstillverkning.

Den kvantitet brännvin, med vilken potatisbränningen skulle ökas ge-

nom det föreslagna förbudet, kan med hänsyn till den lägre totalkvantitet, varmed är att räkna, och med tillämpning av det för brännerierna gällande kvotsystemet angivas till cirka 600,000 liter av normalstyrka. Den myckenhet potatis, som åtgår för tillverkning av en dylik kvantitet brännvin, kan uppskattas till cirka 30,000 hektoliter.

Vad beträffar melassbrännerierna hava de sakkunniga ansett sig icke kunna inbegripa dem i det nu föreslagna provisoriska förbudet. Enligt 6 § i det innevarande år mellan staten och sockerfabriksaktiebolagen träffade avtalet angående importmonopol å socker gälla bolagens åtaganden allenast under förutsättning, bland annat, att sådana åtgärder under avtalstiden icke vidtagas beträffande användningen av melass vid tillverkning av brännvin, varigenom bolagens möjligheter att vinna avsättning för melass väsentligen skulle inskränkas. Genom en i särskild ordning träffad överenskommelse hava bolagen allenast medgivit sådant undantag från sagda villkor, att den i det föregående omförmälda inskränkningen i jästbrännvinstillverkningen kunnat genomföras. Intill den 1 mars 1934, då sagda avtal utlöpa, torde sålunda hinder föreligga för ett förbjudande av melassbrännvinstillverkningen. Vad angår utfärdande av ett dylikt förbud, avseende tiden efter avtalets utlöpande, skulle denna åtgärd för nästa tillverkningsår bliva utan betydelse, då tillverkningen i melassbrännerierna plägar vara avslutad före den 1 mars.

Vid de sakkunnigas skrivelse har fogats *förslag till förordning om tillfälligt förbud mot tillverkning av brännvin av sockerbetor*, innehållande att tillverkning av brännvin med användande av sockerbetor icke finge äga rum under tillverkningsåret 1933/1934.

Över de sakkunnigas framställning ha *infordrade utlåtanden* avgivits av kontrollstyrelsen och lantbruksstyrelsen. Kontrollstyrelsen har därvid överlämnat yttranden av styrelsen för Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen, av Sveriges Bränneriidkareförening u. p. a. samt av de tre av förslaget berörda bränneriföretagen, nämligen Aktiebolaget Dalby spritfabrik, Vellinge spritfabriksaktiebolag och godsägaren Gottfrid Christenson såsom ägare av Gårdstånga-Nygårds betbränneri. Ett antal kommunala förtroendemän inom Dalby socken ha till finansdepartementet ingivit en till Kungl. Maj:t ställd skrift i ärendet.

Lantbruksstyrelsen har utan närmare motivering tillstyrkt bifall till förslaget.

Kontrollstyrelsen har förklarat sig anse den föreslagna åtgärden i nuvarande läge väl befogad samt vidare anfört:

I likhet med de sakkunniga anser kontrollstyrelsen, att berättigade anspråk på ersättning åt tillverkarna i betbrännerierna i anledning av det föreslagna tillfälliga nedläggandet av tillverkningen under en kampanj skäligen icke föreligga. Dock torde vara befogat, att de tillverkare, som iklätt sig skyldighet att till leverantör av sockerbetor betala ett högre pris än vad leverantören erhåller för betorna vid leverans till sockerfabrik, hållas skadeslösa för därigenom uppkommande förlust. Denna förlust, vilken icke torde uppgå till större belopp, synes böra regleras av bränneri-

idkareföreningen, vilkens övriga medlemmar draga fördel av den större leveranskvantitet brännvin, som tillkommer dem genom brännvinstillverkningens inställande.

Styrelsen för Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen har icke haft något att erinra mot förslaget.

Ej heller *bränneriidkareföreningen* har haft något att erinra mot förslaget men har framhållit, att då det tillfälliga förbudet torde komma att följas av ett permanent sådant, redan nu borde upptagas spørsmålet om inlösnings av de tre betbrännerierna.

Samtliga *bränneriföretagen* ha framhållit, att ett nedläggande av driften skulle åsamka företagen stora förluster, samt anhållit att kontrollstyrelsen måtte avstyrka förslaget. Av ägaren till Gårdstånga-Nygårds betbränneri har erinrats, att ytterligare förhandlingar mellan de intresserade parterna om inlösen av företagen borde upptagas.

Efter avlämnandet av de sakkunnigas framställning ha på mitt föranstaltande ytterligare förhandlingar inför de sakkunniga ägt rum med representanter för bränneriidkareföreningen och de tre bränneriföretagen. Dessa förhandlingar ha lett till det resultatet, att den 30 sistlidne maj en *uppgörelse om inlösnings av betbrännerierna* träffats, vilken under tecknats av berörda representanter, i vad rör föreningen dock under förbehåll av styrelsens godkännande och i vad rör bolagen under förbehåll av bolagsstämornas godkännande. Uppgörelsen är av följande lydelse:

»I syfte att åstadkomma ett nedläggande av tillverkningen av brännvin av sockerbeter har under medverkan av 1933 års motorbränslesakkunniga träffats följande uppgörelse:

§ 1.

Sveriges bränneriidkareförening, här nedan kallad föreningen, inlöser för ett sammanlagt pris av 275,000 kronor de tre s. k. betbrännerierna, nämligen bränneriet i Gårdstånga-Nygård, tillhörigt godsägaren Gottfrid Christenson, bränneriet i Hvellinge, tillhörigt Hvellinge spritfabriks aktiebolag, och bränneriet i Dalby, tillhörigt Dalby spritfabriks aktiebolag.

I följd härav övertager föreningen den kvot råbrännvin, som det enligt nu gällande avtal tillkommer ifrågavarande tre betbrännerier att tillverka.

§ 2.

De nuvarande ägarna av ifrågavarande betbrännerier behålla, där brännerierna äro uppförda å bränneriägarna tillhöriga tomtområden, äganderätten till samma tomtområden ävensom — oavsett huruvida brännerierna äro uppförda å fri eller ofri grund — äganderätten till fabriksanläggningarna med därtill hörande maskiner, inventarier och övrig utrustning.

Ägarna av ifrågavarande betbrännerier förbinda sig att upphöra med tillverkning av brännvin vid dessa brännerier samt att omedelbart i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att den vid sagda brännerier bedrivna brännvinstillverkningen för framtiden nedlagts och att sålunda den med desamma förbundna rätten att tillverka brännvin icke vidare skall gälla.

§ 3.

Föreningen samt ägarna av ovannämnda betbrännerier må inbördes överenskomma om inlösningssummans fördelning mellan betbränneriernas ägare.

§ 4.

I den mån föreningen icke kan av egna tillgängliga medel gälda inlösningssumman, erhåller föreningen för sådant ändamål genom anvisad institution ett lån, löpande med en räntesats, som med en procent överstiger riksbankens gällande lägsta 3 månaders diskonto, vilket lån skall återbetalas genom årliga amorteringar å en tiondel av lånesumman, så att lånet varder till fullo återbetalat inom loppet av tio år.»

Styrelsen för *bränneriüdkareföreningen* har sedermera vid sammanträde den 3 juni 1933 godkänt det träffade avtalet. — *Vellinge spritfabriksaktiebolag* har i skrivelse till de sakkunniga den 6 juni 1933 meddelat, att avtalet accepterades under förutsättning att detsamma godkändes av alla betbrännerierna och att bolagets betor finge lämnas till sockerfabriken under samma villkor som andra betodlare; bolagsstämma komme att hållas i slutet av innevarande juni månad men skrivelsen hade tillkommit efter aktieägarnas hörande och godkännande. — Vid bolagsstämma den 2 juni 1933 med *Aktiebolaget Dalby spritfabrik* har bifallits förslag av styrelsen om överlåtande av tillverkningsrätten å bränneriüdkareföreningen mot av föreningen erbjuden engångsersättning av 87,500 kronor samt uppdrag lämnats styrelsen att härom träffa uppgörelse med föreningen. Detta beslut skulle dock endast vara gällande under förutsättning att detsamma i enlighet med bolagets bolagsordning vunne bekräftelse å instundande ordinarie bolagsstämma. Denna hålles enligt uppgift den 21 juni 1933. — Slutligen må nämnas, att godsägaren Christenson såsom ägare av *Gårdstånga-Nygårds betbränneri* i en den 5 juni 1933 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift förbundit sig att upphöra med tillverkning av brännvin vid betbränneriet.

Departements-
chefen.

Såsom av den föregående redogörelsen framgår har det numera lyckats att träffa en frivillig uppgörelse mellan de intresserade parterna om definitivt upphörande av brännvinstillverkningen av sockerbetor vid de tre brännerierna i Gårdstånga-Nygård, Dalby och Vellinge. Därest denna överenskommelse blir gällande, torde någon ytterligare åtgärd från statsmakternas sida i förevarande syfte icke vara erforderlig. Emellertid är, såsom ock framgår av det föregående, överenskommelsens bestånd beroende av att densamma godkännes vid bolagsstämmor i slutet av innevarande månad med de båda aktiebolag, som äga de två sistnämnda betbrännerierna. Med hänsyn härtill och då jag i likhet med de sakkunniga och de hörda myndigheterna anser det önskvärt, att brännvinstillverkningen av sockerbetor tillsvidare upphör, torde det vara av omständigheterna påkallat, att Kungl. Maj:t innan riksdagen avslutas anhåller om

riksdagens bemyndigande att, därest så skulle finnas erforderligt, meddela förbud mot tillverkning av brännvin av sockerbeter under nästföljande tillverkningsår.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest så prövas nödigt, meddela förbud mot tillverkning av brännvin av sockerbeter under tillverkningsåret 1933/1934.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hj. Ekengren.